

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

URBI d.o.o.
Trnovski pristan 2
1000 Ljubljana

katarinad@urbi.si
info@urbi.si

Številka 350-218/2024/7

Datum: 3.12.2024

Dokument je elektronsko podpisan

Zadeva: Prvo mnenje na osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za enoto urejanja prostora LO-074 v Občini Log-Dragomer

Zveza: Vaša vloga št. 24-337-2356 z dne 6.11.2024

Spoštovani,

na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo smo prejeli vašo vlogo za podajo prvega mnenja na osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za enoto urejanja prostora LO-074 v Občini Log-Dragomer.

V zvezi z vašim pozivom vam v nadaljevanju podajamo mnenje iz pristojnosti MOPE za spodaj navedena področja, in sicer:

I. PODROČJE PROMETNE POLITIKE:

Mnenje s področja prometne politike oziroma trajnostne mobilnosti vsebuje ugotovitve predvsem glede:

1. zagotavljanja trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva in trajnostnega razvoja;
2. razvoja učinkovitega sistema javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP);
3. zagotavljanja fizične integracije prometnih podsistemov za učinkovitejše izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa;
4. potreb po zmanjšanju onesnaževanja iz naslova osebnega prometa.

Občina Log-Dragomer je na podlagi podatkov o stanju prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora in izkazanih potreb pripravila osnutek OPPN za enoto urejanja prostora LO-074, v Občini Log-Dragomer. Pri tem je bila dolžna upoštevati usmeritve in določitve veljavnih državnih prostorskih aktov, državne razvojne dokumente ter vse relevantne področne predpise.

Ministrstvo za okolje podnebje in energijo, Direktorat za prometno politiko predlaga, da se pri OPPN za enoto urejanja prostora LO-074 v Občini Log-Dragomer upošteva naslednje:

Svetujemo, da pri načrtovanju uvoza oziroma izvoza na regionalno cesto Vrhnika–Ljubljana posebno pozornost namenite pravilnemu dimenzioniranju. Pri tem upoštevajte potrebe pešcev in kolesarjev ter zagotovite udobno in varno izkušnjo. Pomembno je, da so prehodi oblikovani tako, da spodbujajo hojo in kolesarjenje, hkrati pa so estetsko skladni z okoljem. Na ta način lahko prispevajo k boljši kakovosti urbanega prostora. Pri tem upoštevajte smernice Ministrstva za infrastrukturo Nacionalne smernice za infrastrukturo za hojo ter Pravilnik o kolesarskih površinah.

Z namenom spodbuditve zaposlenih v coni k trajnostnim prihodom na delovno mesto za območje obravnave predvidite:

- umestitev pokrite kolesarnice oziroma zagotovitev primernih, pokritih in varnih parkirnih mest za kolesa (tudi električna kolesa), ki naj bodo umeščena prioriteto k vhodu v upravni objekt v skladu s Pravilnikom o kolesarskih površinah in Smernicami za umeščanje kolesarske infrastrukture v urbanih območjih;
- izdelavo mobilnostnega načrta, ki bo podrobneje opredelil ukrepe za promocijo trajnejših potovalnih načinov in mobilnostih navad. Pri izdelavi mobilnostnega načrta je treba smiselno upoštevati Nacionalne smernice za pripravo Mobilnostnih načrtov za ustanove;
- omejitev največjega možnega števila parkirnih mest namenjenih zaposlenim. Na ta način se lahko več prostora nameni gospodarski dejavnosti in gospodarskim objektom oziroma zelenim površinam med objekti, zaposlene pa se spodbudi k trajnostnim oblikam prihoda na delo (skupne vožnje, aktivna mobilnost). Pri tem upoštevajte priporočila Ministrstva za okolje in prostor Mirujoči promet v urbanih naseljih.

Vsa predlagana gradiva, ki se nahajajo v dopisu/mnenju, so dostopna na spletni strani <https://www.sptm.si/>.

Pri pripravi OPPN za enoto urejanja prostora LO-074 naj se upoštevajo podana priporočila.

II. PODROČJE ENERGETIKE:

Družba URBI d.o.o. je hkrati s pozivom za pridobitev 1. mnenja dostavila gradivo *OPPN za EUP LO-074 v Občini Log-Dragomer, pooblastilo občine Log-Dragomer* s kartografskimi podlogami. Dokumentacijo smo preučili z vidika prostorskih sestavin veljavnih državnih planskih aktov s poudarkom na energetskem sistemu.

I. **Pri pripravi 1. mnenja za izdelavo OPPN za EUP LO-074 v Občini Log-Dragomer smo ugotovili, da na območju načrtovanja OPPN za EUP LO-074 ni objektov, ki jih je potrebno upoštevati glede na smernice Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS-Ur. list. RS, št. 76/04 – Publikacijska karta št. 4; Usmeritev za razvoj energetskih sistemov).**

II. **Samoupravne lokalne skupnosti so pri svojem prostorskem načrtovanju dolžne upoštevati lokalni energetski koncept.**

III. **Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku priprave OPPN za EUP LO-074 v Občini Log-Dragomer je potrebno upoštevati Uredbo o prostorskem redu Slovenije (Ur. List RS, št. 122/04) na podlagi tretjega odstavka 38. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. in 58/03 – ZZK-1):**

Pravila za načrtovanje poselitve (23. člen, 9. točka):

(9) *Za smotno rabo energije:*

- z izborom lokacije, orientacijo objektov in ustreznimi odmiki med njimi omogočati ustrezno celoletno osončenje in zagotavljati zmanjševanje potreb po ogrevanju in umetnem hlajenju,
- z ustrezno zasnovo stavbnega volumna, z izborom gradiva in toplotno zaščito stavb zagotavljati čim manjše izgube toplotne energije,
- z načrtovanjem smotne razporeditve objektov zmanjševati stroške za izgradnjo in obratovanje omrežij gospodarske javne infrastrukture,
- z energetske sanacije stavb pri prenovi zmanjševati porabo energije,
- z uporabo lokalno razpoložljivih obnovljivih virov energije zmanjševati izgube energije pri prenosu in distribuciji.

Načrtovanje območij proizvodnih dejavnosti (33. člen, 6. točka):

(6) V območja proizvodnih dejavnosti se lahko kot dopolnilne dejavnosti umestijo zlasti prometni terminali, trgovine ter druga skladiščno-prodajna in predelovalna dejavnost, manjše obrtne dejavnosti, tovarniške trgovine, komunalne dejavnosti in distribucija energije.

Območja osnovnih namenskih rab v sistemu gospodarske infrastrukture (41. člen, 2. točka):

(2) Poteki komunikacijskih vodov in energetskih vodov ter vodov okoljske infrastrukture praviloma ne izključujejo druge namenske rabe pod ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogrožati delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogrožati rabe nad ali pod njimi.

Načrtovanje energetske infrastrukture (51. člen)

(1) Z namenom smotne rabe prostora je treba nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije v čim večji meri načrtovati na lokacijah obstoječih sistemov in na degradiranih območjih proizvodnih dejavnosti, zlasti kot:

1. naprave, ki povečujejo izkoristek obstoječih naprav;
 2. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki nadomestijo obstoječe sisteme;
 3. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki se umeščajo ob obstoječih in v čim večji meri izkoriščajo objekte in naprave obstoječih sistemov.
- (2) Objekte in naprave za proizvodnjo električne energije je dopustno načrtovati tudi v primerih, ko izkoriščajo obstoječe vodne pregrade za druge namene (mlini, žage) in so skladni z zahtevami glede ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine.
- (3) Vodne akumulacije, namenjene proizvodnji električne energije, je treba načrtovati tako, da v čim večji meri služijo tudi drugim namenom, zlasti varstvu pred poplavami, namakanju kmetijskih zemljišč, turizmu in ribolovu.
- (4) Nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije za lastno uporabo ali kot dopolnilno dejavnost na kmetiji je dovoljeno načrtovati tako, da:
1. tvorijo usklajeno arhitekturno celoto z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo;
 2. objekti in naprave energetskega sistema ne zasedajo površine, ki presega površino, zasedeno z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo.
- (5) Poteki načrtovanih elektroenergetskih vodov za prenos in distribucijo se morajo poleg prilagajanja obstoječi naravni in ustvarjeni strukturi urejenosti prostora praviloma izogibati vidno izpostavljenim reliefnim oblikam, zlasti grebenom in vrhovom. Poseke skozi gozd je treba omejiti na čim manjšo možno mero.
- (6) V poselitvenih območjih ter v območjih varstva kulturne dediščine se energetske sisteme za distribucijo praviloma načrtuje v podzemnih vodih.
- (7) Pri načrtovanju energetskih sistemov se daje prednost sistemom, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.
- (8) Nove objekte za skladiščenje obveznih rezerv naftnih derivatov, ki niso povezani s produktovodom, se zaradi zagotavljanja ustrezne dostopnosti načrtuje v navezavi na železniško infrastrukturo.

Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij (99. člen, 12., 15. in 16. točka)

(12) Zunaj poselitvenih območij je dovoljena gradnja proizvodnih objektov in njim pripadajoče gospodarske infrastrukture, ki zaradi izrabe naravnih virov ne morejo biti v poselitvenih območjih, če je njihovo delovanje ekonomsko racionalnejše (hidroelektrarne, rudniški objekti in naprave, kamnolomi in podobno) ali če zaradi tehničnih, tehnoloških, okoljskih in drugih značilnosti niso primerni v poselitvenih območjih.

(15) Za območja z razpršeno poselitvijo izven urbanih območij lahko določi lokalna skupnost alternativne možnosti za komunalno opremljanje (sončna energija za individualno oskrbo z električno energijo, male čistilne naprave in podobno) in dostopnosti kar omogoča manjše investicije in posege v krajino,

(16) Za gradnjo prometnih in energetskih objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov telekomunikacijskih omrežij in drugih zvez zunaj poselitvenih območij se uporabljajo pravila za načrtovanje gospodarske infrastrukture.

IV. Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku priprave osnutka OPPN za EUP LO-074 v Občini Log-Dragomer naj bodo v največji možni meri upoštevana tudi naslednja priporočila:

Energetski sistem je sklop posameznih energetskih infrastrukturnih sistemov, ki omogočajo oskrbo države z elektriko, zemeljskim plinom, nafto in naftnimi derivati, toploto, obnovljivimi in drugimi viri energije. Pri pridobivanju, pretvorbi, prenosu, distribuciji in uporabi energije, ki povzročajo praviloma nezaželene in dolgoročne vplive na okolje in prostor, se upošteva načela vzdržnega prostorskega razvoja in spoznanje o omejenosti virov ter možnosti izrabe vseh realnih potencialov na področju učinkovite rabe energije.

Proizvodnja električne energije

(1) Za pridobivanje električne energije se prioriteto obnavlja, posodablja, ekološko sanira oziroma nadomešča obstoječe proizvodne enote z novjšimi in učinkovitejšimi proizvodnimi objekti.

(2) Pri nadaljnjem razvoju proizvodnje električne energije se načrtuje objekte za rabo obnovljivih virov energije kot so veter, geotermalna energija in drugi, z upoštevanjem učinkovitosti izbranega sistema in prostorske, okoljske ter družbene sprejemljivosti.

(3) V okviru učinkovite rabe fosilnih goriv se daje prednost soproizvodnji električne energije in toplotne energije. Pri vseh novogradnjah in pri obstoječih termoelektrarnah ter pri vseh večjih kotlovnica za daljinsko ogrevanje se preveri možnost soproizvodnje (termoelektrarne – toplotarne).

III. PODROČJE OKOLJA

S področja okolja v nadaljevanju podajamo naslednje mnenje:

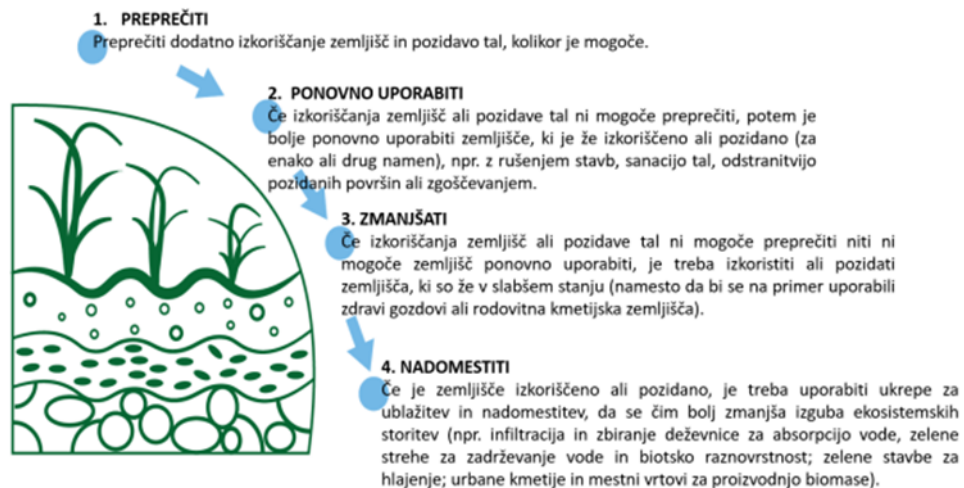
ZRAK

Varovanje kakovosti zunanega zraka v gradivu ni obravnavana.

V 22. členu (ogrevanje) navajate, da so poleg priključitve na obstoječe distribucijsko omrežje zemeljskega plina dopustni tudi naslednji obnovljivi viri energije: geotermalna energija, toplotne črpalke, biomasa, voda, sonce, veter ipd. Pojasnujemo, da uporaba lesne biomase ni primerna za ohranjanje kakovosti zunanega zraka. Zato predlagamo, da občina spodbuja zgolj tiste ekološko sprejemljive vire energije, ki nimajo oz. imajo manjši vpliv na poslabšanje kakovost zraka v lokalnem okolju.

TLA

Splošno v povezavi z varstvom tal: Strategija EU za tla do leta 2030 - Koristi zdravih tal za ljudi, hrano, naravo in podnebje usmerja, da se mora pri načrtovanju rabe zemljišč in s tem tudi tal upoštevati hierarhija izkoriščanja zemljišč:

Treba je pojasniti, kako se je v tem primeru upoštevala hierarhija izkoriščanja zemljišč.

K 26 členu:

Predlagamo, da se 26. člen smiselno dopolni s sledečim:

Vsi posegi na ali v tla se načrtujejo in izvajajo tako, da je izguba in degradacija tal čim manjša.

Potrebno je izboljšati, ohraniti ali obnoviti kakovost tal.

Čim manj tal naj se prekriva z neprepustnimi materiali.

Ohranjanje organske snovi v tleh.

Varovanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti v tleh in na njih.

Neonesnažen del tal, ki se odstrani zaradi gradbenih posegov, se mora torej v čim večji meri uporabiti za sanacijo degradiranih tal ter za končno ureditev zelenih površin. Odstranjenih tal ni dovoljeno zbijati.

Vsa zaradi posegov ali gradnje degradirana tla se morajo sanirati tako, da se vzpostavi prvotno stanje ali pa se izvedejo načrtovane ureditve tal, ki so načrtovane na način, ki ne poslabša prvotnega stanja tal. Sanirati se morajo tudi degradirana tla na poteh in začasnih gradbenih površinah. Za namene vzpostavitve stanja tal v prvotno stanje se mora pred začetkom del pregledati, popisati in fotodokumentirati stanje tal. Izvesti se mora primerjava stanja tal pred in po posegu.

Začasne prometne in gradbene površine se morajo prednostno uporabljati obstoječe infrastrukturne in druge manipulativne površine. Med izvajanjem gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje degradacije tal, na primer tako, da se na enako kakovostnih tleh uredi čim krajše poti za prevoze do gradbišča.

Gradbeni posegi s težkimi stroji se na neutrjenih tleh opravljajo le v suhem vremenu. S tem se omili degradiranost tal zaradi poslabšanja teksture tal.

Pri načrtovanju in izvedbi posegov je treba upoštevati morebitno onesnaženost tal.

Onesnaževanje tal je treba preprečiti. Zagotoviti je treba, da ne prihaja do onesnaženosti tal med izvajanjem posegov in izvajanjem dejavnosti. Najmanj je treba zagotoviti sledeče:

- uporaba materialov in snovi, ki ne povzročajo onesnaženosti tal;
- zagotovljeno mora biti ustrezno opremljeno mesto za skladiščenje nevarnih snovi z lovilno skledo ustrezne prostornine, ki bi v primeru razlitja, razsipa ali druge nezgode, omogočila zajem teh snovi in preprečila prehod v tla;
- preprečeno mora biti izcejanje goriv, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih ali strupenih snovi v tla;
- vsi transportni in gradbeni stroji morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani. Vzdrževalna dela na gradbenih strojih morajo potekati zunaj gradbišča, v ustrezno opremljenih delavnicah. Točenje goriva v gradbene stroje na območju gradbišča je

potrebno izvajati z ustrezno cisterno za razvoz goriva, pri čemer je treba izvesti ukrepe za preprečitev razlivanja nevarnih snovi in s tem preprečiti onesnaževanje tal;

- na vseh napravah in objektih, na katerih obstaja možnost razlivanja nevarnih snovi, se predvidijo tehnični ukrepi za preprečitev razlivanja nevarnih snovi (gorivo, motorno olje in druge škodljive snovi);
- za primer nezgodnih dogodkov (npr. izlitje naftnih derivatov v tla) mora biti pripravljen načrt ravnanja za takojšnje ukrepanje. Zagotoviti je treba takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev ter preprečiti onesnaženost tal. V načrtu morajo biti tudi določene pooblaščenice osebe, ki so odgovorne za organizacijo intervencije.

ODPADKI

Pri oblikovanju zahtev glede odpadkov opozarjamo na uporabo določb in izrazov iz veljavne zakonodaje. Opredelitve ali pomena izrazov, ki so opredeljeni v zakonu ali podzakonskih aktih, ni dovoljeno spreminjati.

- 9. člen, zadnja alineja: izraz »ekološki otok« ni iz veljavne zakonodaje, saj Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) določno opredeljuje pomen izraza »zbirališče« (je prostor, na katerem so nameščeni zabojniki za prepuščanje določenih ločenih frakcij);
- 25. člen, drugi in tretji (od)stavek: navajate: »Rodovitno prst z območja gradnje je treba deponirati za rekultivacijo in sanacijo zemljišča po gradnji. Deponijo je treba urediti tako, da se ohranja rodovitnost in količina prsti in tako, da je prst zaščiten pred onesnaženjem in erozijo. Material za nasipanje terena mora biti inerten oz. brez škodljivih primesi.«:
 - Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23) vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo (ne »prst«), odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen. Tudi Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE, določa, da je rodovitna zemlja (ne »prst«) po tem zakonu material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo. Rodovitna zemlja, odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen kadar se rodovitna zemlja uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Vlada pa določi obvezna pravila ravnanja z rodovitno zemljo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja (= Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2);
 - izrazov »deponija/deponiranje« v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni, gre za sopomenki izrazov »odlagališče/odlaganje« (v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) je odpadke dovoljeno odlagati samo na odlagališčih, z okoljevarstvenim dovoljenjem);
 - navajanje na »deponiranje« (sopomenka za »odlaganje odpadkov«) je neskladna z obvezno uporabo hierarhije ravnanja z odpadki, ki določa, da se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja: 1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava) in 5. odstranjevanje odpadkov;
 - menimo, da se konkretna določba nanaša na pojem »začasno skladiščenje odpadkov«, opredeljen v Uredbi o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23) kot »skladiščenje odpadkov pri izvornem povzročitelju odpadkov na kraju njihovega nastanka do njihove oddaje ali prepustitve v zbiranje ali obdelavo, pri čemer začasno

skladiščenje odpadkov ni postopek R 13 iz Priloge 1 te uredbe ali postopek D 15 iz Priloge 2 te uredbe«;

- opozarjamo, da se v skladu z Zakonom o varstvu okolja - ZVO-2 (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) zakonodaja s področja odpadkov ne uporablja le za »neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana« (neonesnažen - iz posnetka ničelnega stanja tal v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja tal, mora izhajati, da niso presežene opozorilne imisijske vrednosti iz predpisa, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh). Vsaka druga uporaba (tudi rodovitne zemlje) mora biti v skladu z določbami Uredbe o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2). Ta določa tudi namen uporabe in sicer za zemeljske izkope (i) rekultivacijo tal, (ii) nasipavanje spodnjih plasti kmetijskih zemljišč po predpisih, ki urejajo kmetijska zemljišča, (iii) nasipavanje stavbnih zemljišč in (iv) nasipavanje območij mineralnih surovin za zapolnitev tal po izkopu;
 - ni jasno, kaj je »material za nasipanje« - lahko je neonesnažen del tal ali drug naravno prisoten material, ki se v prvotnem stanju uporabi za gradnjo na kraju, kjer je bil izkopan (v tem primeru se zakonodaja o odpadkih ne uporablja) ali pa »zemeljski izkop« (v Uredbi o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2, opredeljen kot »odpadek, sestavljen iz prsti, mineralnih sedimentov in kamenja, ki nastanejo pri izkopavanju ali odkrivanju tal ali podtalja« (uporaba možna ob upoštevanju predpisov o odpadkih);
- 26. člen, drugi odstavek: nejasna navedba glede »Preprečiti je treba padanje ...zemljine ... odpadkov v vodotoke ali njihov priobalni pas.«:
- preverite pravilnost uporabe izraza »zemljina« - v Uredbi o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2) je pojem »zemljina« opredeljen kot »neizkopan, onesnažen ali neonesnažen del tal«;
 - ZVO-2 določa prepoved »odmetavanja odpadkov in njihovega puščanja v okolju ter nenadzorovanega ravnanja z odpadki, vključno s smetenjem. Prepoved iz prejšnjega stavka se nanaša na vse osebe, ki sodelujejo pri odmetavanju odpadkov in njihovem puščanju ter nenadzorovanem ravnanju z odpadki.«;
- 26. člen, tretji odstavek: navajate: »Med gradnjo in po njej se na območju vodnih in obvodnih zemljišč ali v sami strugi vodotokov ne sme odlagati nobene vrste materiala z območja delovišča v trdnem, tekočem ali plinskem stanju, ki se uporablja pri gradnji, in je potencialno strupen za ribe. Med izvajanjem posegov morajo biti urejene začasne deponije, da se prepreči onesnaževanje in kaljenje voda.«:
- v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) je odpadke je dovoljeno odlagati samo na odlagališčih. Pojem »odlaganje« se nanaša na postopek odstranjevanja odpadkov z oznako D1, gre pa za trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča;
 - izraza »deponija« v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni, gre za sopomenko izraza »odlagališče« (v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) je odpadke dovoljeno odlagati samo na odlagališčih, z okoljevarstvenim dovoljenjem, pri čemer gre za trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča (torej začasno odlagališče / »deponija« ne obstaja – verjetno je mišljeno »začasno skladiščenje« - gl. pri 25. člen).

Splošno glede odpadkov:

Dokument bo podlaga za izvedbo gradbenih del, pri katerih nastajajo predvsem gradbeni, lahko pa tudi drugi odpadki, na primer komunalni, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču. Za ravnanje z odpadki je potrebno upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. Krovni predpis na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) je Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ki v skladu z Direktivo 2008/98/ES o

odpadkih z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

Če pri rekonstrukciji ali odstranitvi objekta ni mogoče preprečiti mešanja gradbenih odpadkov, mora investitor zagotoviti, da se pred rekonstrukcijo ali odstranitvijo objekta odstranijo iz objekta nevarni gradbeni odpadki, če je to tehnično izvedljivo. Investitor mora v načrtu gospodarjenja z gradbenimi odpadki v zvezi s predvidenimi količinami gradbenih odpadkov in z načini njihove obdelave upoštevati tudi usmeritve iz operativnega programa varstva okolja na področju gradbenih odpadkov, ter priporočila Protokola EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov in Smernice za presojo ravnanja z odpadki pred rušenjem in obnovo zgradb - Ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov v EU, ki sta objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo azbest, je treba upoštevati tudi določbe predpisa o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest, in predpisa o pogojih, pod katerimi se lahko pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest. Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo PCB, je treba upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odstranjevanje polikloriranih bifenilov in polikloriranih terfenilov.

Pri ravnanju z odpadki je potrebno upoštevati načelo »povzročitelj plača« in hierarhijo ravnanja, ki pri čemer preprečevanje odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih predstavlja niz ukrepov, sprejetih preden snov, material ali proizvod postane odpadek, s katerimi se zmanjšajo a) količine odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem njihove življenjske dobe), b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in človekovo zdravje ali c) vsebnost nevarnih snovi v materialih (in proizvodih). Ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov kot najvišje prioritete hierarhije ravnanja z odpadki je treba izvesti v fazi načrtovanja gradnje/trase, ko je eno od meril za odločitve o najprimernejši lokaciji/trasi gradnje tudi količina in vrsta odpadnih materialov, nastalih pri zemeljskih delih (izkop), in možno nadaljnje ravnanje z njimi.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, niso odpadek. Zakonodaja s področja odpadkov se ne uporablja za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, pa sta odpadek, če ustrezata opredelitvi pojma »odpadek« iz te direktive. Pri tej odločitvi ni bistveno ali je izkopan material onesnažen z nevarnimi snovmi ali ni.

Odpadki, ki nastajajo pri gradnji, so gradbeni odpadki, za katere velja tudi poseben predpis in sicer Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v skladu z navedeno uredbo v celoti odgovoren investitor. Ključni vidik ustreznega ravnanja z odpadki je ločevanje materialov na izvoru. Bolje kot so odpadki ločeni, lažja je nadaljnja obdelava odpadkov, npr. ponovna uporaba odpadkov, učinkovitejša je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih materialov.

Pogoje v zvezi z obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadkov in obvezno ravnanje pri načrtovanju in izvedbi vnašanja zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine zaradi izboljšanja ekološkega stanja tal ter pogoje uporabe gradbenega materiala, pripravljenega iz obdelanih ali neobdelanih, izvornih ali odpadnih mineralnih surovin, če se ob stiku s padavinsko, podzemno ali

površinsko vodo nevarne snovi lahko začnejo lužiti, določa Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Najmanj zaželeno ravnanje z odpadki je odlaganje odpadkov na odlagališčih, pri čemer je potrebno upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odlagališča odpadkov. Predelava primernih inertnih ali nenevarnih odpadkov z njihovo uporabo pri prenavljanju in zasipavanju ali pri gradnji pa ne pomeni nujno odlaganja na odlagališču. Tako se določbe predpisa o odlagališčih odpadkov med drugim ne uporabljajo za uporabo inertnih odpadkov kot polnilo pri vzpostavitvi novega ali nadomestitvi prejšnjega stanja okolja, če se vnašajo v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

Z odpadki, ki pri gradbenih delih ne nastajajo neposredno kot posledica postopkov izvajanja gradbenih del, kot so na primer odpadna embalaža, ki ovija gradbeni material ali gradbene izdelke, ali komunalni odpadki, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke. Zbiranje komunalnih odpadkov je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, zato je ravnanje z njimi potrebno dogovoriti z izvajalcem te službe v posamezni občini.

Prosimo, da pri pripravi nadaljnje dokumentacije upoštevate sprejete strateške dokumente (Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, 2022) in vse predpise s področja odpadkov (objavljeni na spletnem mestu državne uprave: [Ravnanje z odpadki | GOV.SI](#)).

Degradirano okolje:

Z vidika obvladovanja degradiranih območij je treba posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se v preteklosti odmetavali odpadki (npr. zapuščenim industrijskim območjem in gramoznim jamam, kamnolomom ...), še posebej, če gre za prisotnost azbestnih in drugih gradbenih odpadkov. Pred vsakim posegom v okolje je zato potrebno izvesti predhodne preiskave tal. Podatki o Potencialno onesnaženih območjih so na voljo na spletni strani ARSO, Atlas okolja, potencialno onesnažena območja.

Pri pripravi prostorskih izvedbenih aktov s področja okolja (hrup, tla, odpadki, svetlobno onesnaževanje, elektromagnetno sevanje, kakovost zraka) upoštevajte usmeritve iz strateških dokumentov in zakonodajo s tega področja.

IV. MNENJE S PODROČJA REFERENČNIH MERILNIH POSTAJ ZA IZVAJANJE METEOROLOŠKEGA, GIDROLOŠKEGA, OCEANOGRFSKEGA IN SEIZMOLOŠKEGA OPAZOVANJA

Agencija RS za okolje (ARSO) je v skladu z ZDMHS dolžna varovati območja lokacij referenčnih postaj. Pri pregledu gradiva se je ugotovilo, da na območju Občine Dragomer ARSO nima referenčnih merilnih mest, zato dajemo pozitivno mnenje na načrtovane ureditve v osnutku OPPN.

Občino tudi pozivamo, da se pri načrtovanju urejanja prostora pri morebitnih novih referenčnih merilnih mestih dosledno upoštevajo Splošne smernice o omejitvah rabe prostora in posebne rabe voda v varovalnem območju referenčnih merilnih postaj, ki so dostopne na spletni povezavi: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/Javne-objave/Spl_SMERNICE-ZDMHS_final-v2.pdf.

S spoštovanjem,

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Zbrala in pripravila:
Tanja Đurić,
višja svetovalka